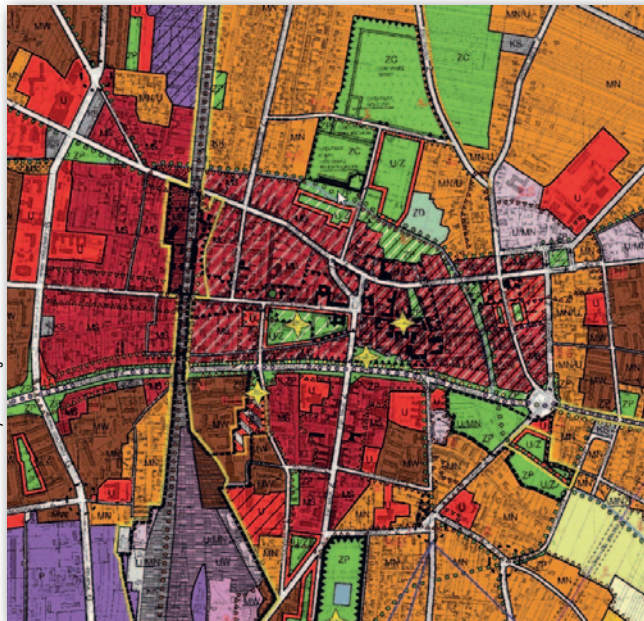

NIK o chaosie przestrzennym w Polsce

Brak trwałych zasad spójnego gospodarowania przestrzenią i wydawanie decyzji administracyjnych oderwanych od przyjętych założeń – na to m.in. zwróciła uwagę Najwyższa Izba Kontroli w najnowszym raporcie. Jak zauważa NIK, obowiązujące od 2003 r. przepisy nie zapewniają racjonalnego kształtowania ładu przestrzennego w gminach i ich zrównoważonego rozwoju, a także pozbawiają ten proces kontroli społecznej. W efekcie dochodzi do rozproszenia zabudowy, uszczuplenia terenów zielonych, a nawet do degradacji krajobrazu. Chaos przestrzenny generuje rocznie, według wyliczeń Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN, ponad 83 mld zł strat. NIK skontrolowała w latach 2019–2022 planowanie przestrzenne w 17 urzędach gmin w 8 województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, podkarpackim, wielkopolskim i zachodniopomorskim. Następnie skierowała do ministra rozwoju i technologii wnioski o podjęcie działań w celu:

- zwiększenia roli studium lub dokumentu, który go zastąpi, poprzez nadanie mu rangi aktu prawa miejscowego;

Źródło: SUKZP ministra Piorunka Trybunałskiego

- ograniczenia w czasie obowiązywania istniejących dokumentów planistycznych, opracowanych na podstawie dotychczasowych przepisów poprzez wskazanie terminu, do którego muszą być one dostosowane do nowych rozwiązań ustawowych bądź zastąpione nowymi dokumentami.

Wnioski do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast dotyczą z kolei stworzenia na poziomie lokalnym rzeczywistych

warunków do racjonalnego gospodarowania przestrzenią gminy i planowania jej rozwoju z zachowaniem ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Zdaniem NIK powinno to nastąpić poprzez:

- zapewnienie spójności i aktualności gminnych dokumentów planistycznych i strategicznych w zakresie planowania przestrzennego i polityki rozwoju;
- sukcesywne zwiększanie powierzchni obszaru gmin objętej MPZP;
- skuteczne korzystanie z opłat planistycznych i adiacenckich, w celu przynajmniej częściowego równoważenia wydatków ponoszonych w związku z realizacją ustaleń MPZP oraz inwestycji infrastrukturalnych.

NIK przeprowadziła kontrolę w gminach w czasie, w którym trwały prace nad projektem nowelizacji ustawy dotyczącej systemu planowania przestrzennego w Polsce. Ostatecznie rząd przyjął projekt na początku marca, teraz nowelizacja trafi do parlamentu. NIK podkreśla, że zapisy nowelizacji są spójne z wnioskami, które skierowała po kontroli do ministra rozwoju i technologii oraz do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Źródło: NIK

Nowości prawne

- W Dzienniku Ustaw z 12 kwietnia opublikowano obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 10 marca 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy **Prawo budowlane** (poz. 682).
- 21 kwietnia weszły w życie nowe przepisy dotyczące ustalania linii brzegowej [więcej na ich temat w GEO-DECIE 4/2023]. Zmiany przyniosło rozporządzenie ministra rozwoju i technologii z 15 marca 2023 r. **zmieniające rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków** opublikowane w Dzienniku Ustaw z 20 kwietnia (poz. 745).

Redakcja

Jeszcze więcej informacji o budynkach w CEEB

By skuteczniej walczyć z zanieczyszczeniem powietrza i tzw. niską emisją, rząd planuje znacząco rozbudować Centralną Ewidencję Emisyjności Budynków. Właśnie opublikowano projekt rozporządzenia w tej sprawie. „Niezbędne pozostaje pozyskanie informacji na temat budynków i pochodzących z nich źródeł emisji w ramach dokonywanej inwentaryzacji budynków. Utworzenie i uruchomienie CEEB umożliwi gromadzenie ustandaryzowanych danych i informacji o budynkach i lokalach” – zapewnia Ministerstwo Rozwoju i Technologii w uzasadnieniu projektu. Docelowo baza ma składać się z trzech kategorii informacji, tj. dotyczących:

- budynku lub lokalu,
 - źródła ciepła, energii elektrycznej i spalania paliw,
 - innych informacji, np. różnego rodzaju kontroli.
- Z punktu widzenia geodezji szczególnie ciekawy jest ten pierwszy punkt. Krywają się pod nim np. informacje o: adresie, który ma być pozyskiwany automatycznie z Państwowego rejestru granic (PRG), a także funkcji ogólnej, obwodzie czy liczbie kondygnacji pozyskiwanych z bazy danych obiektów topograficznych (BDOT10k). Rozporządzenie ma wejść w życie 14 dni po ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw, ale na wypełnienie CEEB wyżej wymienionymi danymi poczekać znacznie dłużej. Jak dłu-

go? Tego rozporządzenie nie precyzuje. W uzasadnieniu do projektu rozporządzenia wyjaśniono, że system będzie wdrażany etapami, a o postępach będą informować komunikaty ministra właściwego ds. budownictwa.

JK